

УДК 336

ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Чернодубова Е.В., Жердєва А.

THE POLICE OF OPTIMIZING THE TAX BURDEN OF ENTERPRISES

Chernodubova E.V., Zherdjeva A.

*В статті на основі аналізу податкового навантаження досліджено вплив політики оптимізації на ефективність діяльності підприємств. Наведено показники оцінки рівня ефективності податкового навантаження. Розглянуто способи зниження податкового навантаження податку на прибуток. Особливу увагу приділено методам зниження оподаткованого прибутку за рахунок застосування методів прискореної амортизації та переоцінки основних засобів. Розглянуто можливі методи оптимізації податкового навантаження для середніх та малих підприємств. **Ключові слова:** податок, податкова політика, податкове навантаження, оптимізація, податкові пільги, резерви, прибуток.*

Постановка проблеми. В умовах ринкового середовища дієвим інструментом забезпечення оптимізації оподаткування є облікова політика, на розробку якої значний вплив справляє нестабільність правового середовища в Україні, зокрема податкового [2]. Адже постійні зміни й доповнення в законодавчих та нормативних актах, бухгалтерських стандартах не дають практично ніякої гарантії, що прийнятий варіант облікової політики буде мати юридичну силу протягом тривалого часу. Проте формування та коригування положень облікової політики до податкового законодавства є в сучасних умовах необхідністю для ефективного ведення господарської діяльності.

Функціонування підприємств у мінливому податковому середовищі змушує українських підприємців періодично переглядати фінансові показники та коригувати свою податкову політику за допомогою облікових механізмів з метою оптимізації оподаткування та зменшення фіскального впливу держави. Це актуалізує проблему подальших наукових досліджень в сфері пошуку методів формування ефективної облікової політики як дієвого інструментарію в податковому обліку підприємств [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Пільгові механізми, проблеми адміністрування податку, зарубіжний досвід прибуткового оподатку-

вання юридичних осіб, підходи до побудови оптимальної системи оподаткування податку на прибуток підприємства були предметом дослідження провідних вчених, фундаторів світової економічної думки: П. Самуельсона, Дж. Б'юкенена, А. Сміта, Дж. Кейнса, Д. Рікардо, науковців російської фінансової школи: М. І. Тургенєвим, І. Х. Озеровим, А.О. Ісаєвим, О. О. Соколовим, В. М. Пушкарьовою, а також українських вчених: І.М. Кулішера, І.І. Янжула, П.Л. Кованька, Л.М. Яснопольського, М.І. Мітіліно, В.Л. Андрущенко, Г.В. Бега, В.В. Буряковського, О.Д. Данілова, А.Б. Дриги, Д.А. Дяковського, Т.І. Єфименко, В.І. Коротуна, А.І. Крисоватого, І.О. Лютого, В.М. Мельника, М.А. Науменка, С.В. Онишко, В.М. Опаріна, І.П. Сидора, А.М. Соколовської, В.М. Суторміної, І.М. Таранова, О.М. Тимченко, В.М. Федосова, О.М. Чередниченко, С.В. Юргелевича та інших. Віддаючи належне доробку вчених, зазначимо, що питання податкового навантаження підприємств та формування відповідної політики його оптимізації в роботах вітчизняних науковців залишаються недостатньо вивченими.

Метою статті є обґрунтування напрямків політики оптимізації податкового навантаження та оцінка її впливу на ефективність діяльності підприємств.

Виклад основного матеріалу. Формування облікової політики відображає здатність керівництва обирати гнучкі підходи до ведення обліку, виходячи зі специфіки господарської діяльності, стану техніко-технологічної бази економічних інтересів підприємства. Облікова політика дає можливість розробити модель отримання та обробки інформації, яка буде унікальною для кожного підприємства, забезпечуватиме даними про складні економічні процеси задля оптимізації оподаткування та якісного ведення бухгалтерської роботи [3].

Облікова політика підприємства виступає одним із етапів податкового планування підприємства, яке полягає в виборі способів оптимального поєд-

нання побудови правових форм відносин та можливих варіантів їх інтерпретації в межах діючого податкового законодавства. Розподіл протягом року витрат для створення умов рівномірного нарахування податку на прибуток регулюється створенням резервів. Загалом, для підприємств пропонується податкове планування для підвищення ефективності податкового навантаження на основі оцінки існуючого рівня навантаження (табл. 1). Аналіз ефективності податкового планування полягає у порівнянні внесків належних до сплати у бюджет у базовому та звітному періоді, оцінці суми, яку вдалось зекономити при сплаті податків [5].

Результати підрахунків допоможуть прийняти рішення, які заходи потрібно проводити (табл. 2).

Як повідомляє Державна податкова служба України, рівень податкового навантаження по податку на прибуток має становити не менше 1 відсотка або бути вищим за середньогалузевий показник по Україні [7]. Визначена величина податкового навантаження підприємства по податку на прибуток використовується податковими органами для визначення правильності нарахування податку на прибуток платником податків. Недосягнення рівня податкового навантаження підприємствами середньогалузевого значення даного показника по Україні призводить тільки до мільйонних втрат податкових надходжень. Тому, для того щоб не потрапити у поле зору податківців, платникам податків необхідно контролювати рівень податкового навантаження, який є ознакою податкового здоров'я підприємства.

Т а б л и ц я 1

Показники для оцінки рівня ефективності податкового навантаження

№	Показник	Коментар
1.	Коефіцієнт ефективності діючої системи оподаткування $K_{EF} = \frac{Ч_{ПР}}{Н_{ОБЩ}} \quad [51, \text{с.134}],$	Ч _{ПР} - чистий прибуток, Н _{Общ} - загальна сума податків (зборів), сплачених в бюджет. Узагальнено характеризує ефективність обраної податкової політики, при цьому його оптимальне значення прямуватиме до мінімуму
2.	Коефіцієнт податкоємності у загальній сумі обсягу реалізації продукції (робіт, послуг) $K_{ПРП} = \frac{П_{ЗАГ}}{О_{РП}} \quad [51, \text{с.134}]$	П _{ЗАГ} - загальна сума сплачених податків (зборів). О _{рп} - обсяг реалізації продукції (робіт, послуг) за визначений період. Характеризує суму податкових платежів, що припадає на одиницю (1 грн.) реалізованої продукції
3.	Коефіцієнтом податкоємності витрат підприємства $K_{ПР} = \frac{П_{ВИТР}}{В_{ЗАГ}}$	П _{витр} - сума сплачених податків (зборів), що відносяться до витрат підприємства, В _{заг} - загальна сума витрат підприємства за визначений період. Характеризує суму податкових платежів, що припадає на 1 грн. витрат підприємства
4.	Коефіцієнт пільгового оподаткування $K_{ПО} = \frac{С_{Пл}}{ЗагС_{Под}} = \frac{С_{Пл}}{С_{Под} + С_{Пл}} \quad [51, \text{с.134}]$	С _{Пл} - загальна сума пільг, ЗагС _{Под} - загальна сума податкових платежів, належних до сплати у бюджет, С _{Под} -сума податкових платежів. Даний показник розраховується і аналізується як щодо окремого виду податку, так і в цілому щодо усіх податкових платежів

Т а б л и ц я 2

Диференціація заходів з податкового планування

Податкове навантаження	Заходи і вимоги до персоналу	Потреба в податковому плануванні/Періодичність
10-30%	Чітке ведення бухгалтерського обліку, внутрішнього, документообігу, використання прямих пільг, професійний бухгалтер, разові консультації зовнішнього податкового консультанта	Мінімальна, разові заходи
30-55%	Податкове планування стає частиною загальної системи фінансового управління і контролю, спеціальна підготовка (планування) контрактних схем типових, крупних і довгострокових контрактів, наявність спеціально підготовленого персоналу, контроль і керівництво з боку фінансового директора, абонентське обслуговування у спеціалізованій компанії	Необхідно, регулярні заходи
55-80%	Найважливіший елемент створення і стратегічного планування діяльності організації і її поточної щоденної діяльності по всіх зовнішніх і внутрішніх напрямках. Наявність спеціально підготовленого персоналу і організація тісної взаємодії зі всіма службами, контролем з боку члена Ради Директорів, постійна робота із зовнішнім податковим консультантом і наявність податкового адвоката. Спеціальна програма розвитку, обов'язковий податковий аналіз і експертиза будь-яких організаційних, юридичних або фінансових заходів та інновацій податковими консультантами	Життєво необхідно, щоденні заходи
Більше 80%	Зміна сфери діяльності і/або податкової юрисдикції	

Облік показників податкового тиску господарючими суб'єктами України в своїй діяльності є необхідною основою для ефективного розвитку податкової системи в цілому [6]. Розглянемо способи зниження податкового навантаження податку на прибуток. Традиційно для зниження навантаження з податку на прибуток можуть бути використані наступні способи:

- формування резервів, що дозволяє більш рівномірно розподіляти податкове навантаження за податковими періодами, т. е. отримувати відстрочку з податку на прибуток;

- використання елементів податкового обліку: вибір методу нарахування амортизації, способу списання вартості матеріалів й інші способи;

- перенос бази оподаткування на пільговий податковий режим або на підприємство з меншим рівнем податкового навантаження і рефінансування без додаткових податкових зобов'язань. Суть методу полягає в перенесенні прибутку підприємства, на суб'єктів пільгового оподаткування, а потім - в її поверненні у власні кошти цього ж або іншого підприємства (наприклад, керуючої компанії холдингу, акумулюючої його прибуток) без сплати додаткових податків [4].

Можливість формування резервів - податкова оптимізація підприємства яка повинна бути затверджена в обліковій політиці. В організації можуть бути сформовані резерви: на майбутні відпустки. Підтверджується затвердженого графіка відпусток; для проведення ремонту основних засобів та забезпечення гарантійного ремонту. При створенні резерву оформляється довідка-розрахунок для підтвердження обґрунтованості створення фонду; по сумнівних боргах. Для формування фонду необхідна наявність актів звірок, рішення судових органів про наявність в організації дебіторської заборгованості; майбутніх витрат соціального забезпечення інвалідів. Необхідно наявність в штаті організації інвалідів, що підтверджується документами співробітників. Резерви створюються на початку року, залишок невикористаних коштів не переноситься на новий податковий період.

В якості оптимізації податкового обліку застосовується перенесення податкової бази на наступні періоди. При отриманні за підсумками розрахункового року збитків сума може враховуватися в зменшенні оподаткованої бази протягом 10 років. Мінусом перенесення збитків може бути відсутність причини для застосування у зв'язку з отриманням підприємством нових збитків.

Компанії, що одержують стабільну оподатковуваний прибуток, часто вдаються до законного способу зменшення прибутку. Частина активів підприємства, що приносять дохід, переносяться на окремо створені організації. Дані підприємства переводяться на спеціальний податковий режим. Засновник отримує можливість: знизити тягар по основному податку на прибуток за рахунок зниження величини оподатковуваних прибутком доходів; зби-

льшити видаткову частину підприємства з ОСН з допомогою прийняття до обліку витрат від організації з ССО, наприклад, за рахунок оренди приміщення або транспорту. Вдале поєднання компаній з різними системами оподаткування дозволяє отримати мінімальні суми до сплати податку на прибуток.

Перевагами податкової оптимізації є можливість зниження податку на прибуток на використання вільних коштів для розвитку підприємницької діяльності. Збитковість компаній не дозволить отримати вигідного контракту або великих інвестицій. Можливість варіювати прибуток і використовувати шляхи оптимізації, переносити суми видаткової частини на майбутні періоди необхідно використовувати для сплати невеликої величини податків, не доводячи показники до негативної величини.

Сфера оподаткування в даний час вже має багатий досвід застосування найрізноманітніших методів і прийомів, що сприяють адекватному і безболісному впровадженню нових податків, інститутів та ін. [4]. Наукові та науково - технічні розробки повинні бути пріоритетним напрямом фінансування й інвестування як для держави, так і для суб'єктів господарювання [5]. Система оподаткування прибутку підприємств потребує подальшого реформування щодо встановлення оптимальної ставки стягнення та усунення необґрунтованих пільг, оптимізації податкової бази, а також удосконалення адміністрування. Необхідно ввести чіткі правила формування валових витрат і унеможливити використання схем із мінімізації прибутку, що підлягає оподаткуванню. Фіскальну політику щодо податку на прибуток слід проводити зважено, оскільки вона є стимулювальним чинником ділової активності. Також вона має бути одним з інструментів створення сприятливого клімату для залучення інвестицій [6].

Розглянемо основні методи оптимізації податку на прибуток. Основними напрямками оптимізації податку на прибуток будуть:

- обґрунтування та документальне підтвердження витрат, спрямованих на отримання доходу від реалізації продукції, робіт, послуг і позареалізаційні доходи;

- обґрунтування критеріїв віднесення витрат до поточних, а не до витрат майбутніх періодів;

- здійснення контролю за розміром витрат, регульованих для цілей оподаткування прибутку у відповідності до положень ПКУ: представницькі, командировочні, страхування працівників, майна та ін.;

- підписання договорів з покупцями, передбачаючи у всіх можливих випадках перехід права власного принаймні оплати;

- обґрунтування в договорах наявності штрафних санкцій;

- обґрунтування сумнівності боргів з метою забезпечення можливості формування резервів по сумнівних боргах;

- обґрунтування способу нарахування амортизації по амортизується майну; розгляд можливос-

тей застосування прискореної амортизації, в т. ч. шляхом придбання майна шляхом фінансового та оперативного лізингу;

– розгляд можливості оформлення безоплатного отримання майна від акціонерів, чия частка в капіталі товариства перевищує 50%; та інші напрямки [6].

Одним з тривіальних і часто використовуваних методів податкової оптимізації є зниження оподаткованого прибутку за рахунок застосування прискореної амортизації та / або переоцінки основних засобів. Амортизаційні відрахування використовуються для повного відтворення зношених основних фондів (на реновацію), а також для їх часткового відшкодування (на капітальний ремонт і модернізацію) [3]. Метод амортизації об'єкта основних засобів обирається підприємством самостійно, з урахуванням очікуваного способу одержання економічних вигод від його використання, і обов'язково має бути зафіксованим в наказі про облікову політику. Відповідно до П(С)БО 7 розрізняють такі методи амортизації основних засобів, як: прямолінійний; зменшення залишкової вартості; прискореного зменшення залишкової вартості (подвійного залишку, що зменшується); кумулятивний; виробничий [3]. Так як амортизація входить до групи валових витрат, які враховуються при визначенні об'єкта оподаткування прибутку підприємства, то доцільно було б визначити найоптимальніший спосіб нарахування амортизації підприємством для зменшення податкових виплат.

Завдяки рівномірності розподілу суми амортизації між обліковими періодами при використанні цього методу забезпечується зіставність собівартості продукції з доходом від її реалізації. Але даний метод не враховує вплив таких факторів, як: моральний знос об'єкта; виробнича потужність основних засобів у різні роки експлуатації; збільшення витрат на ремонт в останні роки експлуатації об'єкта основних засобів. Розміри амортизаційних річних сум, розрахованих прискореними методами нарахування амортизації, змінюються залежно від року експлуатації об'єкта основних засобів. Слід зазначити, що метод прискореного зменшення залишкової вартості, а також кумулятивний метод визначення сум амортизації є найбільш прогресивними з погляду методології бухгалтерського обліку.

Беручи до уваги те, що кожне підприємство намагається зменшити податкове навантаження, то варто розрахувати зміну суми валових витрат, які враховуються при визначенні об'єкта оподаткування прибутку підприємства, застосовуючи різні методи нарахування амортизації нововведених основних засобів. При застосуванні прискорених методів амортизації основних засобів, підприємство у перші роки використання нововведених об'єктів значно збільшує частку витрат підприємства. Але використовуючи дані методи амортизації організація протягом перших років експлуатації об'єкта основних засобів накопичує значну суму коштів, необхідних для його

відновлення в подальшому. Метод прискореного зменшення залишкової вартості дає можливість протягом першої половини корисного строку використання основних засобів відшкодувати до 60-70 % їх вартості. Кумулятивний метод забезпечує можливість збільшення частини витрат на ремонт амортизуючи об'єктів основних засобів, що припадають на останні роки їх використання, без відповідного збільшення витрат виробництва (собівартості продукції) за рахунок того, що сума амортизації, яка нараховується, у ці роки зменшується.

Отже, при оптимальному виборі методу нарахування амортизації підприємство має змогу зменшити суму оподаткованого прибутку шляхом збільшення суми валових витрат, що в результаті знизить рівень податкового навантаження на підприємство [3].

Розглянемо методи оптимізації для середніх та малих підприємств, що використовуються сьогодні на підприємствах України. Головними схемами оптимізації оподаткування податком з прибутку є:

Схема 1. «Збиткова компанія». Компанія, яка отримує більший прибуток, проводить реорганізацію і об'єднується з збитковим підприємством. У цьому випадку оподатковуваний прибуток компанії буде зменшена на суму збитку, накопиченого приєдналися до неї підприємством. Заощадити податки подібним способом може далеко не кожен платник податків. Справа в тому, що об'єднання компаній повинно бути обумовлено розумними економічними причинами, тобто мати ділову мету. Тому платнику податків, до якого приєднується збиткова компанія, необхідно мати розумне економічне обґрунтування такої угоди. В іншому випадку заощадити не вдасться, бо податкова вигода буде визнана необґрунтованою. Наприклад, об'єднуються дві працюючі консалтингові компанії, які мають у своєму штаті кваліфікованих фахівців. Об'єднання відбувається з метою розширення бізнесу і збільшення числа клієнтів. Об'єднанню передують переговори, аналіз ситуації на ринку, складання бізнес-плану та інші заходи. У цьому випадку наявність ділової мети в наявності, тому зменшення податкової бази по податку на прибуток буде абсолютно законним. Зворотний приклад. Підприємство об'єднується з збитковою компанією, яка не здійснює ніякої діяльності, не має ні активів, ні співробітників, ні клієнтів. За таких умов отримання підприємством податкової вигоди (тобто зменшення ним податку на прибуток) представляється незаконним, оскільки єдина мета подібного об'єднання - зменшення оподаткованого прибутку. Відповідно, підприємству будуть загрозувати донарахування податку на прибуток, стягнення пені та штрафу.

Схема 2. «Аутсорсинг». Організація створює підконтрольну собі компанію і оформляє в неї частину своїх співробітників, наприклад, всіх комірників або водіїв. Створена компанія застосовує спрощену систему оподаткування з об'єктом оподаткування "доходи мінус витрати". Організація і створе-

на компанія "спрошенець" укладають між собою договір про надання персоналу "в оренду". Винагорода за договором на надання персоналу дорівнює сумі витрат компанії на виплату заробітної плати, внесків до Пенсійного фонду та сплату єдиного податку. Тобто компанія "спрошенець" працює без прибутку. Перевівши в нову компанію свій персонал, організація істотно заощаджує на ЄСВ. Адже з заробітної плати працівників, що значаться тепер в компанії - "спрошенців", ЄСВ платити не треба. Крім того, суми, що сплачуються за договором, включаються організацією до складу витрат, що зменшують податкову базу по податку на прибуток.

Схема 3. «Фіктивна оренда». Організація за мінімальною ціною продає свої основні засоби підконтрольній їй особі (організації або підприємцю), яка не є платником податку на майно (застосовує спрощену систему оподаткування або має пільги з податку). Після продажу організація бере це майно у покупця в оренду за ринковою ціною. Таким чином, активи організації виводяться на безподаткову компанію і організація, крім економії з податку на майно, має можливість списувати до витрат суми орендної плати.

Схема 4. «Лізинг». Організація продає своє обладнання лізингової компанії, а потім бере це ж обладнання у неї в лізинг. Лізингові платежі організація включає до складу витрат, що враховуються при оподаткуванні прибутку. Зворотний лізинг - це цілком законна операція. У зворотного лізингу є розумні економічні причини. Для продавця - лізингодержувача - це збільшення оборотних коштів, необхідних для фінансування своїх проектів. Для покупця-лізингодавця - інвестиції та отримання доходу від надання майна в користування. Тому вигоду, отриману платниками податків при здійсненні операцій, пов'язаних з поворотним лізингом, можна вважати обґрунтованою. У той же час зворотний лізинг може використовуватися і для отримання необґрунтованої податкової вигоди. Наприклад, якщо організація продає своє обладнання за мінімальною ціною, а наступні платежі за користування ним будуть максимальними. Тоді претензії податківців виявляться справедливими, оскільки розумними економічними причинами подібні операції пояснити неможливо. Такий підхід може застосовуватися не тільки для торговельних підприємств. Наприклад у виробництві можна використовувати давальницькі операції. При такій схемі сировину і матеріали у власність підприємства переробника потрапляти не будуть, а це означає, що їх вартість не збільшить валовий дохід підприємства.

Висновок. Ефективним інструментом забезпечення оптимізації оподаткування є облікова політика. Основними методами оптимізації податкового навантаження підприємств є: створення резервів; застосування податкових пільг за зниженою або нульовою ставкою при наявності умов, які дозволяють застосувати пільги; використання податкової розстрочки при сплаті податку; застосування збитків

минулих років при підрахунку податкової бази прибутку; використання ефективних методів амортизації та переоцінки основних засобів.

Л і т е р а т у р а

1. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. (зі змінами від 18.03.2015 р. № 767-VII) [Електронний ресурс]: Законодавство України. - Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/kodeks/1352.html>
2. Андрущенко В.Л., Мельник В.М. Податкові важелі та стимули розвитку господарських систем (теоретичні засади та практика використання): Монографія / заг. ред. - Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2010.- 210 с.
3. Мельник Н.В. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи : монографія / Н.В. Мельник, Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій//. - К. : Вид-во "Знання України", 2008. - 234 с.
4. Соколовська А. М. Основи теорії податків: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / А. М. Соколовська. - К.: Кондор, 2010. - 326 с.
5. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія і практика становлення: Монографія [Текст] / А.М. Соколовська. - К.: Знання - Прес, 2004. - 454 с.
6. Небава М.І. Тенденції розвитку малого бізнесу в умовах нового податкового кодексу / М.І. Небава, Ю.І. Черкасова // Економіка та управління підприємствами. - 2013. - №1 - С. 87- 89.
7. Офіційний сайт Державної податкової служби України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>

R e f e r e n c e s

1. Podatkoviy kodeks Ukrayini # 2755-VI vId 02.12.2010 r. (zi zminami vid 18.03.2015 r. # 767-VII) [Elektronniy resurs]: Zakonodavstvo Ukrayini. - Rezhim dostupu: <http://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/kodeks/1352.html>
2. Andruschenko V.L., Melnik V.M. Podatkovi vazheli ta stimuli rozvitku gospodarskih sistem (teoretichni zasadi ta praktika vikoristannya): Monografiya / zag. red. - Irpin: Natsionalniy universitet DPS UkraYini, 2010.- 210 s.
3. Melnik N.V. Podatkova politika Ukrayini: stan, problemi ta perspektivi : monografiya / N.V. Melnik, L.L. Tarangul, Z.S. Varnaliy//. - K. : Vid-vo "Znannya Ukrayini", 2008. - 234 s.
4. Sokolovska A. M. Osnovi teoriiy podatkov: Navch. posib. dlya stud. vischih navch. zakl. / A. M. Sokolovska. - K.: Kondor, 2010. - 326 s.
5. Sokolovska A.M. Podatkova sistema derzhavi: teoriya i praktika stanovlennya: Monografiya [Tekst] / A.M. Sokolovska. - K.: Znannya - Pres, 2004. - 454 s.
6. Nebava M.I. Tendentsiyi rozvitku malogo biznesu v umovah novogo podatkovogo kodeksu / M.I. Nebava, Yu.I. Cherkasova // Ekonomika ta upravlinnya pidpriemstvami. - 2013. - #1 - S. 87- 89.
7. Ofitslyniy sayt Derzhavnoyi podatkovoyi sluzhbi Ukrayini [Elektronniy resurs] // Rezhim dostupu: <http://sts.gov.ua/>

Чернодубова Е.В., Жердева А. Формирование политики оптимизации налоговой нагрузки предприятий

В статье проведен анализ механизма формирования политики оптимизации налоговой нагрузки. Исследовано его влияние на финансово-хозяйственную деятельность предприятий. Приведены показатели для оценки уровня эффективности налоговой нагрузки. Рассмотрены спосо-

бы снижения налоговой нагрузки налога на прибыль. Отдельное внимание уделено снижению налогооблагаемой прибыли за счет применения ускоренной амортизации и переоценки основных средств. Рассмотрены возможные методы оптимизации налоговой нагрузки для малых и средних предприятий.

Ключевые слова: налог, налоговая политика, налоговая нагрузка, оптимизация, налоговые льготы, резервы, прибыль.

Chernodubova E.V., Zherdjeva A. The police of optimizing the tax burden of enterprises

In the article is analysed the mechanism of formation of the optimization policy of the tax burden. Studied its impact on financial and economic activity of enterprises. The indexes to assess the level of effectiveness of the tax burden are offered. Discusses ways to reduce the tax burden of income tax. Special attention is paid to reduce taxable income through the use

of accelerated depreciation and revaluation of fixed assets. Discusses the possible methods of optimizing the tax burden for small and medium enterprises.

Keywords: tax, tax policy, tax burden, optimization, tax credits, reserves, profit.

Чернодубова Елеонора Валеріанівна, к.е.н., доцент кафедри «Фінанси» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, ella.cher.lg@gmail.com

Жердєва Аліна, студентка гр. ЕК-511 Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

Рецензент: д.е.н., проф. кафедри «Фінанси» СХУ ім. В.Даля Костирко Л.А.

Стаття подана 27.01.2015 р.